(ד) [ב]אֲבָל לֹא תְּבוּאָה, (ה) לְפִי שֶׁמְּחֻסֶּרֶת (ג) טְחִינָה שֶׁהִיא מְלַאכָה הָאֲסוּרָה בְּיוֹם טוֹב: **ב** [ג]כָּל דָּבָר שֶׁמָּתָר לְשַׁלֵּחַ בְּיוֹם טוֹב, לֹא יִשְׁלָחֶנּוּ (ג) (ו) בְּשׁוּרָה דְּהַיְנוּ שְׁלֹשָׁה בְּנֵי אָדָם אוֹ יוֹתֵר (ד) (ז) זֶה אַחַר זֶה נוֹשְׂאִים כֻּלָּם מִין אֶחָד, [ד]אֲבָל אִם כָּל אֶחָד נוֹשֵׂא מִין אַחֵר, (ח) מֻתָּר: **ג** [ה]מְשַׁלְּחִים (ט) כֵּלִים אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָם תְּפוּרִים, [ו]שֶׁהֵם רְאוּיִים לְשָׁעָן עֲלֵיהֶם, וַאֲפִלּוּ יֵשׁ בָּהֶם כְּלָאִים, (י) אִם הֵם קְשִׁים. (יא) [ז]וּמְשַׁלְּחִין תְּפִלִּין (יב) כֵּיוָן שֶׁרְאוּיִים לַהֲנִיחָם (יג) בְּחל. הַגָּהָה: וְכֹל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה אֲפִלּוּ (יד) דֶּרֶךְ רְשׁוּת הָרַבִּים (טו) מֻתָּר לְשַׁלְּחָן (בית יוסף (ד"ה ומ"ש ואפילו)):

א משנה ביצה כ"ט (ע"א). ב הרא"ש שם (פ"ג ה"ז) בשם בעל הלכות גדולות. ג הרא"ש שם מעבדא דמחוזא ערובין מ' (ע"א) ועבדא דזכרי שם מ"ז (ע"ב).

תקיז בְּאֵיזֶה אֹפֶן מֻתָּר לְקַח בְּיוֹם טוֹב מִן הַחֲנוָנִי מִינֵי מַאֲכָל. וּבוֹ ד' סְעִיפִים:

א [א]לוֹמַר לְחֲנוָנִי לָתֵת לוֹ בֵּיצִים אוֹ אֱגוֹזִים אוֹ שְׁאָר מִינֵי מַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה, דְּינוֹ בְּיוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּשַׁבָּת (א) (כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל סִימָן שכ"ג סָעִיף ד'). [ב]וְאִם הוּא אֵינוֹ יְהוּדִי, אָסוּר לְקַח מִמֶּנּוּ דָּבָר שֶׁבְּמִינוֹ בְּמִחֲבָּר אוֹ שֶׁבְּמִינוֹ מְחֻסַּר צִידָּה, אֶלָּא אִם כֵּן נִכַּר בָּהֶם שֶׁלֹּא נִלְקְטוּ וְשֶׁלֹּא נִצּוֹדוּ הַיּוֹם, וְכֵן לֹא יִקַּח מִמֶּנּוּ בֵּיצִים שֶׁמָּא נוֹלְדוּ הַיּוֹם. אֲבָל דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ מִשּׁוּם מְחֻבָּר וְלֹא מִשּׁוּם צִידָה וְלֹא מִשּׁוּם נוֹלָד, מֻתָּר לִקַּח מִמֶּנּוּ (ב) [ג]אֲפִלּוּ הוּבָא הַיּוֹם (ו) מֵחוּץ לְתְחוּם. וְכֵן קֶמַח שֶׁנִּטְחַן הַיּוֹם (ג) בְּעִיר (ג) שֶׁרֻבָּהּ אֵינָם יְהוּדִים, (ד) מֻתָּר

בֵּאֵר הֵיטֵב

(ג) **טְחִינָה.** אַף דְּאִפְשָׁר לַעֲשׂוֹת מֵהֶם תַּבְשִׁיל מִכָּל מָקוֹם -עִקַּר הַתְּבוּאָה עוֹמֶדֶת לִטְחִינָה, וְאַף שֶׁעוֹרִים שְׁרָאוּיִים לְמַאֲכָל אָסוּר, וְכֵן פֵּרֵשׁ רַשַׁ"ל (ים של שלמה פ"א סי' מג). וְכָתַב ט"ז (סק"א) לְעִנְיַן הֲלָכָה אֵין לָנוּ נְקָבָא מִזֶּה דְּכָל הַנָּהוּ אֵין שׁוֹלְחִין הֵיכָא דֶּרֶךְ רְשׁוּת הָרַבִּים, וּבְטַלְטוּל שְׁרֵי לְכַלֵּי עָלְמָא, וְאָנוּ אֵין לָנוּ רְשׁוּת הָרַבִּים עַתָּה לָכֵן מְשַׁלְּחִין הַכֹּל מַה שֶּׁאֵינוֹ מֻקְצֶה, עַיֵּן שָׁם: **ב** (ג) **בְּשׁוּרָה.** דְּמִיחְזֵי כְּמוֹ שְׁמוֹלִיכָהּ לְמִכֹּר בַּשּׁוּק, וְנִרְאֶה לִי דְּאֲפִלּוּ בְּחָצֵר אָסוּר. מְגַן אַבְרָהָם (סק"ב): (ד) **זֶה אַחַר זֶה.** וּבְיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (שם) פָּסַק דַּאֲפִלּוּ בְּעִרְבּוּבְיָא אָסוּר, וּבִשְׁלֹשָׁה מִינִים שְׁרֵי בְּעִרְבּוּבְיָא וְאָסוּר בְּזֶה אַחַר זֶה:

א (ו) **מֵחוּץ.** פֵּרוּשׁ שֶׁלֹּא בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל: (ג) **שֶׁרֻבָּהּ.** הַיְנוּ שְׁרֹב הַלּוֹקְחִין פֵּת וְקֶמַח הֵם אֵינָם יְהוּדִים, אֲבָל אִם רֹב לוֹקְחִים פֵּת וְקֶמַח הֵם יִשְׂרָאֵל וַדַּאי אָסוּר לִקַּח

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ד) **אֲבָל לֹא תְּבוּאָה.** בֵּין חִטִּים אוֹ שְׁאָר מִינֵי תְּבוּאָה, וַאֲפִלּוּ עַל גַּב דְּחִטִּים רְאוּיִין לַעֲשׂוֹת מֵהֶן קְלָיוֹת אוֹ אֵיזֶה מִינֵי תַּבְשִׁיל מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן (ד) דְּסָתָמָן עוֹמְדוֹת לְטְחִינָה וּטְחִינָה אֲסוּרָה בְּיוֹם טוֹב נִרְאֶה (ה) דְּהוֹלְכְתָּן שֶׁהוּא לְצָרְכָּן חל, וּמִחֲזֵי כְּמִתְעַסֵּק בְּיוֹם טוֹב לְצָרְכָּן חל וְאָסוּר. וּמִשַּׁעַם זֶה הִסְכִּימוּ (ו) כַּמָּה אַחֲרוֹנִים א]דְּאָסוּר לִשְׁלֹחַ אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ עֵרוּב: (ה) **[ב]פִּי שְׁמְחֻסֶּרֶת טְחִינָה.** וְאַף עַל גַּב דְּשְׁעוֹרִים חִזְּיָן לְבָהֶמָה בְּלִי טְחִינָה, (ז) מִכָּל מָקוֹם רֻבָּן עוֹמְדוֹת לְטְחִינָה לְמַאֲכַל אָדָם. אָכֵן אִם חֲבֵרוֹ צָרִיךְ הַיּוֹם לְתֵת תְּבוּאָה לִבְהֶמְתּוֹ (ח) מֻתָּר לִשְׁלֹחַ לוֹ בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ עֵרוּב [כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא בּוֹ מִשּׁוּם אָסוּר הוֹצָאָה דְּהָא בְּשָׁבִיל בְּהֵמָה אָסוּר לְהוֹצִיא כְּדִלְעֵיל בְּסִימָן תקי"ב סָעִיף ג' בַּהַגָּ"ה]. וְיֵשׁ מַחְמִירִין (ט) גַּם בָּזֶה: **ב** (ו) **בְּשׁוּרָה.** דְּאִלְּמָא מִלְּתָא נִרְאֶה כְּמוֹלִיכוֹ לִמְכֹּר בַּשּׁוּק, וַאֲפִלּוּ דֶּרֶךְ (י) מְבוֹי הַמְעֹרָבֶת אָסוּר לִשְׁלֹחַ: (ז) **זֶה אַחַר זֶה.** ב]לְאַפּוֹקֵי כְּשֶׁהוּא בְּעִרְבּוּבְיָא דְּלֹא מִקְרֵי כְּשׁוּרָה. (יא) וְיֵשׁ מִן הַפּוֹסְקִים דְּסִכְּירָא לְהוּ דְּבָכָל גְּוָנֵי אָסוּר: (ח) **מֻתָּר.** דְּעַל כָּל פָּנִים לֹא הָוֵי לְכָל מִין כִּי אִם אִישׁ אֶחָד: **ג** (ט) **כֵּלִים אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָם תְּפוּרִים.** דְּהַיְנוּ בְּגָדִים, (יב) אֲבָל לֹא מִנְעָל שֶׁאֵינוֹ תָּפוּר, (יג) שֶׁאֵין נְאוֹתִין בּוֹ בַּחל כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּלִי תְּפִירָה: (י) **אִם הֵם קָשִׁים.** בְּעִנְיַן שֶׁמֻּתָּר לִשָּׁעֵן (עֲלֵיהֶם) [עֲלֵיו] כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ש"א ס"א) עַיֵּן שָׁם: (יא) **וּמְשַׁלְּחִין תְּפִלִּין.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר כְּשֶׁהֵן (יד) תְּפוּרִין וּמְחֻתָּכִין כָּל צָרְכָּן שֶׁהֵן רְאוּיִין לִהְיוֹת נָאוֹת בָּהֶן בַּחל: (יב) **כֵּיוָן שֶׁרְאוּיִים וְכוּ'.** וְאַף עַל פִּי שֶׁאָסוּר לְהוֹצִיא שׁוּם דָּבָר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) מַגִּיד מִשְׁנֶה (פ"ה ה"ז): (ה) מְאִירִי (ד"ה מתני' ב"ש) וּלְבוּשׁ. וְהַחַיֵּי אָדָם (שם) כָּתַב שֶׁכֵּן מַשְׁמַע גַּם מִפֵּרוּשׁ הַמִּשְׁנָה לְהָרַמְבַּ"ם (פ"א מ"ט): (ו) כֵּן מוֹכֵחַ מִלְּבוּשׁ וּמְאִירִי דְּנָתְנוּ סַתָּם דְּמִיחֲזֵי שֶׁהוּא לְצָרְכָּן חל, וְכֵן הִסְכִּים לְדִינָא בְּסֵפֶר נְהַר שָׁלוֹם (סק"א). וְחַיֵּי אָדָם (שם) וּבֵית מֵאִיר, וּדְלָא כְּטַ"ז (סק"א) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק"א). וּמַה שֶּׁכָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם בְּשֵׁם הַיָּם שֶׁל שְׁלֹמֹה מִשּׁוּם הוֹצָאָה מֻרְשׁוּת לִרְשׁוּת תָּמְהוּ עָלָיו הָאַלְיָה רַבָּה (סק"ב) וּבֵית מֵאִיר דְּלֵיתָא שָׁם: (ז) מַגִּיד מִשְׁנֶה: (ח) ט"ז (שם) וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ שָׁם (סק"ב) וְחַיֵּי אָדָם (שם): (ט) אֲלִיָּה רַבָּה (שם) וּנְהַר שָׁלוֹם (שם). **וּלְצָרְכָּן נִרְאֶה דְּיֵשׁ לְהַקֵּל,** דִּקְלָאו הָכִי דַּעַת הָרַשְׁבָּ"א (עבהה"ק בית מועד ש"ג סי' ח) בְּהָרִי"ף (ו.) לְפִסְקָ כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן, **וְתָבֵן אוֹ שְׁחַת בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַקֵּל לְשֹׁלַח דְּהֵם עוֹמְדִין רַק לִבְהֵמָה. וְאִפְשָׁר עוֹד דִּבְזְמַנֵּנוּ דְּרוֹב שִׁבֹּלֶת שׁוּעָל עוֹמֵד לִסּוּסִים וְלֹא לְמַאֲכַל אָדָם אִפְשָׁר דְּיֵשׁ לְהַקֵּל, וְצָרִיךְ עִיּוּן:** ב (י) **וְהִנֵּה הַמַּגֵּן אַבְרָהָם** (סק"ב) **כָּתַב דַּאֲפִלּוּ בְּחָצֵר אָסוּר, אֲבָל בְּמָה אֲחֵרוֹנִים מְסַקְּקִין עַל זֶה** עַיֵּן בְּסֵפֶר תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת סִימָן ש"ה סָעִיף י"א (סק"ק יז) **וְהוּבָא בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אַיְגֶר בְּעִנְיָנֵנוּ, וְכֵן מִפְּרִי**

לִיקוּטֵי דִבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ה) כתב, שכשמשלח דרך מקום שמותר לטלטל בו בשבת כגון בחצר אחת או בעיר המעורבת, מותר לשלוח כל דבר אפילו מיני תבואה וכיוצא בהם מדברים המותרים בטלטול. **ב]** וכן כתב השו"ע הרב (ס"ו, ובקו"א סק"ב). **ג]** בשו"ע הרב (ס"ו) כתב: לא ישלחנו בשורה דהיינו שלשה בני אדם וכו', לפיכך אפילו במקום שמותר לטלטל בו בשבת כגון בחצר או במבוי המעורב אם רבים מצויין שם אסור משום זלזול יום טוב. וראה בקונטרס אחרון (סק"ג) שכתב שבחצר מותר אם אין רבים מצוים שם.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

לְקַח מִמֶּנּוּ דְּאַדַּעְתָּא דְּאֵינוּ יְהוּדִי טָחֲנִי לַיהּ, [ד]וְהוּא הַדִּין (ה) לְקַח מִמֶּנּוּ (ג) פַּת (ו) שֶׁאָפָה בּוֹ בַּיּוֹם (ז) (וְכֵן אִם נָאֲפָה בְּשַׁבָּת שֶׁלְּפָנָיו) (בית יוסף (ד"ה וכתוב בסמוך)): ב [ה]יִשְׂרָאֵל שֶׁאָמַר לְאֵינוּ יְהוּדִי מִבְּעוֹד יוֹם תִּקְנָה לִי יוֹנִים (ח) לְמָחָר, (ט) לֹא יָפָה עוֹשֶׂה, אֲבָל אִם עָשָׂה כְּבָר (ז) מֻתָּר לָאֱכֹל מֵהֶם בְּיוֹם טוֹב, (י) וְהוּא שֶׁלֹּא יִהְיוּ (ה) מַפְרִיחִין. אֲבָל אִם רָגִיל בְּכָךְ (יא) אָסוּר לָאֱכֹל מֵהֶם, דְּאַיִן זֶה חָשׁוּב דִּירַעֲבַד כֵּיוָן שֶׁרָגִיל בְּכָךְ: ג [ו]לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ מַלָּא לִי כְּלִי זֶה יַיִן, דִּינוֹ בְּיוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּשַׁבָּת. הַגָּהּ: כְּדְאִיתָא סִימָן שכ"ג (סעיפים ג-ו). וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לְהָטִיל גּוֹרָלוֹת בְּיוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּשַׁבָּת כִּדְאִיתָא לְעֵיל סִימָן שכ"ב סָעִיף (ל') [ו']: ד (יב) [ז]לֹא יָמֹד אָדָם שְׁעוֹרִים לְתֵּן לִפְנֵי בְּהֵמָתוֹ, אֶלָּא מְשַׁעֵר וְנוֹתֵן לָהּ:

ד תּוֹסְפוֹת בַּעֲבוֹדָה זָרָה ס"ו (ע"ב ד"ה אמר) וְעַיֵּן בְּמַה שֶׁצִּיַּנְתִּי לְעֵיל שכ"ה סָעִיף ד'. ה טוּר בְּשֵׁם אֲבִיו הָרא"ש בְּתְשׁוּבָה כְּלָל (כ"ד [כ"ג] סי"ו). ו צִיַּנְתִּי לְעֵיל סִימָן שכ"ג. ז צִיַּנְתִּי לְעֵיל סִימָן שכ"ד סָעִיף ב'.

תקיח דִּיני הוֹצָאָה מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת בְּיוֹם טוֹב. ובו ט' סְעִיפִים:

א גְּמָרָא בֵּיצָה י"ב (ע"א).

א (א) * [א]מְתוֹךְ שֶׁהֻתִּרָה הוֹצָאָה לְצָרְךְ אֲכִילָה

בַּאֵר הֵיטֵב

אָסוּר לִקְרוֹת הָאֵינוּ יְהוּדִי לְבֵיתוֹ וְלִתֵּן בְּעֵדוֹ הַמְּעוֹת דְּהָוֵי עוּבְדָא דְּחֹל וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוּ יְהוּדִי אָסוּר לְקַנּוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ב'. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ"ג ס' כט). וְנִרְאֶה לִי דִּבְמָקוֹם שֶׁשּׁוּמַת הַלָּחֶם יְדוּעַ וְאֵין צָרִיךְ פִּסּוּק דְּמִים מַתָּר לְלָקְחוֹ בְּלֹא נְתִינַת מָעוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שכ"ג (ס"ד). מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד): ב (ז) מַתִּיר. וְאִם יֵשׁ לְחוּשׁ שֶׁהוֹצִיא מחוץ לַתְּחוּם וְהוּא עִיר שֶׁרַבָּה יִשְׂרָאֵל, אָסוּר: (ה) מְפָרִיחִין. פֵּרוּשׁ שֶׁלֹּא יִהְיוּ גְּדוֹלִים שֶׁיְּכוֹלִים לִפְרֹחַ חוּץ לַתְּחוּם דְּאָז חָוֵי לַיהּ מַלָּאכָה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

נַמִּי חֲזֵי לָכֹס בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת מֵהֶן קְלָיוֹת וְדֵיסָה, (ד) וְהוּא הַדִּין שְׁפוֹן וּשְׁעוֹרִים: (ה) לְקַח מִמֶּנּוּ פַּת וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ יָדוּעַ שֶׁהַקֶּמַח נִטְחַן הַיּוֹם, כֵּיוָן שֶׁהוּא בְּעִיר שָׁרֹב הַלּוֹקְחִים הֵם עַכּוּ"ם מִסְתָּמָא אַדַּעְתָּם הָיָה הַטְּחִינָה וְהַהַרְקָדָה. וְאִם הָיָה יָדוּעַ לוֹ שֶׁהַטְּחִינָה וְהַהַרְקָדָה הָיָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אָז מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּעִיר שָׁרֹבָּהּ יִשְׂרָאֵל, דְּהָאֲפִיָּה הֲלֹא הִיא מְלַאכָה הַמֻּתֶּרֶת בְּיוֹם טוֹב. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּכָל זֶה מַיְרֵי שֶׁשּׁוּמַת הַלֶּחֶם הָיָה יָדוּעַ וְאֵין צָרִיךְ עַתָּה לִשָּׁא וְלִתֵּן עִמּוֹ בְּעֵד דְּמֵי הַמַּקָּח, דְּאִי לָאו הָכִי גַּם גַּבֵּי יִשְׂרָאֵל אָסוּר כִּדְלְעֵיל בְּסִימָן שכ"ג (ס"ד), וְעַיֵּן שָׁם יָתֵר הַפְּרָטִים שֶׁצָּרִיךְ לְזָהֵר גַּבֵּי יִשְׂרָאֵל וְהוּא הַדִּין גַּבֵּי עַכּוּ"ם. עוֹד כָּתְבוּ דְּאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ הָעַכּוּ"ם בְּלִי נְתִינַת הַמָּעוֹת מֻתָּר לְהַנִּיחַ לוֹ מַשְׁכּוֹן עַל זֶה, אֲבָל אָסוּר לִקְרֹא הָעַכּוּ"ם לְבֵיתוֹ וּלְהַרְאוֹת לוֹ הַמָּעוֹת שֶׁיִּקַּח בְּעַצְמוֹ, דְּהָוֵי עַל כָּל פָּנִים עֲבָדָא דְּחֹל, וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי עַכּוּ"ם אָסוּר לִקְרֹא הָעַכּוּ"ם לְבֵיתוֹ וּלְהַרְאוֹת לוֹ הַמָּעוֹת שֶׁיִּקַּח בְּעַצְמוֹ, דְּהָוֵי עַל כָּל פָּנִים בָּזֶה, וּכְשֶׁלֹּחֵן עָרוּךְ סָתַם לְהָקֵל כִּדְעַת הַמְּפָרְשִׁים. א]וְכָתַב הַחַיֵּי אָדָם (כלל ק סי"ד) דְּאֵין לְהָקֵל כִּי אִם בְּעֵת הַצֹּרֶךְ: (ז) וְכֵן אִם נָאֲפָה בְּשַׁבָּת שֶׁלְּפָנָיו. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּלֹא אָסְרִינַן לֵיהּ מִשּׁוּם הֲכָנָה שֶׁמְּכִין מִשַּׁבָּת לְיוֹם טוֹב (ו) הוֹאִיל דְּמֵעִקָּר הַדִּין אַף בְּשַׁבָּת גּוּפָא מֻתָּר לֶאֱכֹל (דְּאַף דְּמִשּׁוּם חֲמָרָא דְּשַׁבָּת מַחְמִירִין לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ה סָעִיף ד' שֶׁלֹּא בְּשָׁעַת הַדְּחָק, (ז) עַל כָּל פָּנִים בְּיוֹם טוֹב שֶׁלְּאַחֲרָיו אֵין לְהַחְמִיר):

ב (ח) לְמָחָר. רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְצָרְךְ יוֹם טוֹב: (ט) לֹא יָפָה עָשָׂה. פֵּרוּשׁ, בֵּין שֶׁנָּתַן לוֹ מְעוֹת לְקָנוֹת לוֹ לְמָחָר (ח) וּבֵין שֶׁאָמַר לוֹ קְנֵה מִמְּעוֹת שֶׁלְּךָ וַאֲנִי אַחֲזִיר לְךָ, בְּכָל עִנְיָן אָסוּר. וַאֲפִלּוּ אִם הִגּוֹי קוֹנֶה בְּלֹא מְעוֹת, אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר כֵּיוָן שֶׁהָעַכּוּ"ם (ט) פּוֹסֵק סְכוּם הַמְּעוֹת בְּיוֹם טוֹב. וְהַטַּעַם דְּכָל מַה שֶּׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמוֹ אָסוּר לוֹמַר לְעַכּוּ"ם לַעֲשׂוֹתוֹ בְּיוֹם טוֹב (י) אֲפִלּוּ אִם מְצַוֶּנּוּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב לָזֶה: (י) וְהוּא שֶׁלֹּא יִהְיוּ מַפְרִיחִין. פֵּרוּשׁ, דְּאָז לֵיכָא בָּהֶם מִשּׁוּם צִידָה [דְּכֵיוָן שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לִפְרֹחַ הָוֵי לְהוּ כְּנִצּוֹדִין וְעוֹמְדִין. אֲבָל אִם הֵם מַפְרִיחִין אֵיכָא לְמֵחַשׁ (יא) שֶׁמָּא נִצּוֹדוּ הַיּוֹם, וְאַף עַל פִּי שֶׁנִּצּוֹדוּ בִּשְׁבִיל גּוֹיִים אוֹ אֲפִלּוּ נִצּוֹדוּ מִמֵּילָא מִכָּל מָקוֹם יָדוּעַ דְּכָרֶ שֶׁמְּחַפֵּר צִידָה מִבְּעוֹד יוֹם אָסוּר מִשּׁוּם מַקָּצֶה וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף א'], וְהַזְּמָנָה כְּשֶׁאֵר יוֹנֵי יִשְׂרָאֵל אֵינָם צְרִיכִין, דְּשֶׁל עַכּוּ"ם אֵין צָרִיךְ הֲכָנָה וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תצ"ז סָעִיף ט"ו. וְכָל זֶה כְּשֶׁהוֹבְא מִתּוֹךְ הַתְּחוּם וּבְעִיר שֶׁרַבָּה עַכּוּ"ם דְּאַדַּעְתָּם הוּבְאוּ, (יב) אֲבָל בְּעִיר שֶׁרַבָּה יִשְׂרָאֵל וּמְחוּץ לַתְּחוּם אָסוּר לֶאֱכֹל עַד לְעֶרֶב בִּכְדֵי שֶׁיַּעֲשׂוּ וְכַנַּ"ל בְּסִימָן תקט"ו (ס"י): (יא) אָסוּר לָאֱכֹל מֵהֶם. הַיְנוּ עַד לְעֶרֶב וּבִכְדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַהֲנֶה מִמַּה שֶּׁקָּנוּ עֲבוּרוֹ בְּיוֹם טוֹב: ד (יב) לֹא יִמְדֹּד וְכוּ'. מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּאִלּוּ הוּא מוֹדֵד לִמְכֹּר. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ד סָעִיף ב' בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ד), וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן יוֹם טוֹב:

א (א) מְתוֹךְ שֶׁהֻתִּרָה הוֹצָאָה וְכוּ'. וְכֵן הַדִּין (ו) בְּהַבְעָרָה וּשְׁחִיטָה וַאֲפִיָּה וּבִשּׁוּל שֶׁהֵם מְלָאכוֹת הַשַּׁיָּכוֹת לְאֹכֶל נֶפֶשׁ, אָמְרִינַן בְּהוּ מְתוֹךְ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב). וְדַע דִּדְלַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם לא הִתִּיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בִּפְשִׁיטוּת לְקַח כִּי אִם מִיַּד הַחֲנָנִי שֶׁהוּא לוֹקֵחַ מִן נַחְתּוֹמִין אֲבָל מִן הַנַּחְתּוֹמִים בְּעַצְמוֹ אֵין לְהַתִּיר לְקַח בְּיוֹם טוֹב כִּי אִם בִּשְׁעַת הַדְּחַק וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן שכ"ה סָעִיף ד' לְעִנְיַן שַׁבָּת עֵין שָׁם. אֲבָל הַבַּיִת מֵאִיר וּבְגַדְּיִ יָשֵׁב מִפְקְפְקִין עַל חִלּוּקוֹ וְדַעְתָּם דְּאֵין חִלּוּק בֵּין חֲנָנִי לְנַחְתּוֹמִים וּמֵאִי דְּמַתִּיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כָּאן בִּפְשִׁיטוּת כָּתַב הַבַּיִת מֵאִיר מִשּׁוּם דִּבְיוֹם טוֹב סָמְךְ הַמְחַבֵּר עַצְמוֹ עַל דַּעַת הַמְקַלִּין [וְעוֹד טְעָמִים עֵין שָׁם] וְכֵן כָּתַב בְּחֶמְדַּ משֶׁה (סק"ב), וּלְפִי דִּבְרֵיהֶם שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת הַדְּחַק בְּשַׁבָּת גַּם בְּחֲנָנִי אֵין לְהָקֵל: (ה) וְהִנֵּה בְּחֶמְדַּ משֶׁה (ס"ג) כָּתַב שֶׁאָסוּר לִתֵּן לְעַכּוּ"ם מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב שֶׁיִּתֵּן לוֹ פַּת בְּיוֹם טוֹב. וְלַעֲנִיּוּת דְּעָתִי אַחֲרֵי שֶׁהַתִּירוּ חֲכָמִים (כט:) לֵילֵךְ אֵצֶל חֲנָנִי הָרְגִיל אֶצְלוֹ וְלִקַּח מִמֶּנּוּ בְּיוֹם טוֹב, וּפֵרַשׁ שָׁם רַשׁ"י (ד"ה הרגיל) דְּכֵיוָן שֶׁרָגִיל אֶצְלוֹ מֵאֲמִינוֹ בְּלֹא נְתִינַת מָעוֹת בְּיוֹם טוֹב, וְאִם כֵּן מַאי גְּרִיעוּתָא דְּשֶׁהִקְדִּים לוֹ מָעוֹת מִבְּעוֹד יוֹם. וְאָפְשָׁר דְּסָבְרִינַן דְּעַל יְדֵי זֶה נִשְׁלָם הַמְכִירָה בְּשִׁלְמוּת. אָכֵן מִדִּבְרֵי הַגְּ"ה לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ה סָעִיף ד' דְּכָתַב אָסוּר לִתֵּן מָעוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת שֶׁיִּתֵּן לוֹ הַפַּת בְּשַׁבָּת מִשּׁוּם אַדַּעְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל קָעֲבִיד, וְאִם כֵּן בְּיוֹם טוֹב כְּהַאי גַּוְנָא דְּאֵין לָחֹשׁ מִשּׁוּם אַפְיָה דְּהוּא מֻתָּרֶת בְּיוֹם טוֹב, אֵין לָחֹשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם מִקָּח וּמִמָּכָר, וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף ב' דְּשָׁם הָעַכּוּ"ם פּוֹסֵק סְכוּם הַמְּעוֹת בְּיוֹם טוֹב: (ו) בֵּית יוֹסֵף: (ז) אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ה): ב (ט) עוֹלַת שַׁבָּת (סק"ב), וְכֵן כָּתַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה כתב אדוני) בְּשֵׁם הָרא"ש: (י) עוֹלַת שַׁבָּת וְהַגְּרָ"א: (יא) עוֹלַת שַׁבָּת וְהַגְּרָ"א: (יב) פּוֹסְקִים. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן תצ"ז סָעִיף ד' לְעִנְיַן יוֹם טוֹב שֵׁנִי. וְדַע דְּבְבֵית יוֹסֵף (שם) בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת הָרא"ש נִזְכַּר הַשִּׁעוּר דְּמִקְּרֵי חֲרֵי הַיְנוּ חוּץ לְתְחוּם, וּמִשְׁמַע מִזֶּה דְּכָל שֶׁאֵין בְּכֹחַם לִקְרֹחַ חוּץ לְתְחוּם הָוֵי לַיהּ כְּנִצּוֹדִין וְאֵינָם נֶחְשָׁבִין כְּמְחֻפְּרֵי צֵידָה. וּבְחֶמְדַּ משֶׁה (סק"ד) מִתְפַּלֵּא עַל זֶה מֵאַיִן מָצָא הָרא"ש שִׁעוּר זֶה וְהָלֹא בְּרֹאשׁ פֶּרֶק אֵין צָדִין (כה.) פֵּרֵשׁ הַגְּמָרָא הַשִּׁעוּר דְּמְחֻפָּר צֵידָה וְלֹא הַזְכִּיר שׁוּם רָמְזוֹ מִזֶּה [וְדַעְתִּי דַּיֵּשׁ טְעוּת סוֹפֵר בְּדִבְרֵי הַתְּשׁוּבָה וְצָרִיךְ לוֹמַר אֲפִלּוּ אֵינָם מְחוּץ לְתְחוּם אֲסוּרִים וְכוּ', וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף שֶׁלֹּא הוּבְאוּ מְחוּץ לְתְחוּם], וְגַם הַשּׁוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לֹא הִזְכִּירוּ כְּלָל שִׁעוּר הַפְּרִיחָה מְחוּץ לַתְּחוּם, וְעַיֵּן בְּקִרְי מְגַדִּים (משז"ז סק"ד) שֶׁגַּם הוּא נִשְׁאַר בָּזֶה בְּצָרִיךְ עִיּוּן: (יג) אַחֲרוֹנִים:

א (ו) מַגִּיד מִשְׁנֶה (פ"א ה"ד) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים וְהוּבְא בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א. וּבְדַעַת הָרַמְבַּ"ם בָּזֶה יֵשׁ מְבוּכָה רַבָּה עַיֵּן בַּהֲלָכָה י"ג וּבַמְּאִירִי בְּסוּגְיָן (יב. ד"ה ולפום):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ד) כתב כדעת המתירין.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah